

SEGREGACIÓ ESPACIAL I TERRITORI ALS GRANS CENTRES URBANS

1. Introducció:

Discutir el tema de la segregació espacial i el territori als grans centres urbans planteja un conjunt de reptes respecte a l'anàlisi i a les possibilitats d'actuació directa. La transformació de l'espai de les ciutats en la localització privilegiada dels grans contingents de població que habiten els nostres països és una realitat que requereix cada vegada una atenció més urgent.

Vivim en un món que s'ha urbanitzat completament i aquest procés ha tingut lloc transformant les aglomeracions urbanes. Ha posat al descobert importants clivells socials d'ordres ben diversos: generacionals, ètniques, socioeconòmiques, polítiques i tantes d'altres que han fet que l'harmonia i el respecte hagin esdevingut reptes més o menys llunyans.

Els reptes de la gestió territorial han esdevingut, doncs, complexes i l'aplicació de fórmules miraculoses i fàcils ha fracassat davant les dimensions que han assolit els problemes. La segregació urbana s'ha convertit en una realitat quotidiana pels habitants que viuen en les grans ciutats. Els models econòmics i les formes de governar vigents avui en dia, no només han tingut grans dificultats per establir formes de gestió, sinó que moltes vegades han estat incapaços de donar resposta a aquestes problemàtiques i, inclús, responsables del creixement de diferents tipus de discriminació i de l'exclusió de poblacions que viuen a les ciutats.

2. Objectius:

- Discutir el problema de la segregació espacial als grans centres urbans amb l'objectiu de caracteritzar les formes d'exclusió social i territorial que existeixen a les nostres ciutats identificant els sectors socials més interessats en el debat d'aquesta problemàtica.
- Discutir les formes que han assolit les respostes que els governs locals han donat a aquest problema posant especial atenció al desenvolupament d'experiències locals basades en principis de participació ciutadana i de protagonisme social.
- Oferir indicacions sobre semblances i diferències entre Amèrica Llatina i Europa en relació al tractament donat a aquesta qüestió.
- Buscar des de l'inici l'inserció del present debat en les discussions que ja estan tenint lloc en el sí d'altres fòrums internacionals com els del FALP i el de CGLU.

3. Metodologia:

Es persegueix el promoure una interrelació activa entre els participants de la xarxa i, sobretot, els governs locals de les respectives ciutats. Totes les contribucions es divulgaran a través de la xarxa i a partir de la seva circulació es realitzarà una sistematització prèvia amb la voluntat d'enriquir el debat sobre els diferents temes.

Les diferents ciutats i organitzacions participants del Grup de Treball hauran de presentar les seves contribucions a partir dels punts suggerits en el punt "objectius" del present document. L'equip coordinador del grup de treball organitzarà la comunicació entre els participants i la sistematització de les principals informacions.

4. Contingut:

Donada la diversitat de situacions existents, un aspecte essencial del treball en grup serà la prospecció de les experiències que vagin essent agregades pels participants. Per a això serà important comprendre:

- L'articulació entre els processos de segregació i els processos que jerarquitzen territoris i espais urbans. Per tal d'abordar aquesta problemàtica caldrà comprendre les relacions jurídiques i polítiques que subjauen en tals processos de jerarquització dels territoris i dels espais urbans.
- El rol dut a terme per les poblacions d'immigrants, les seves organitzacions i l'actuació dels restants sectors socials i polítics.
- Serà cabdal, també, parar atenció als rols duts a terme per la població jove dels grans centres per tal d'entendre les fonts de protesta i de conformitat.
- Una altra discussió important girarà al voltant de l'existència d'una cultura de perifèria associada als modes de vida i a la convivència que es dona a la perifèria dels grans centres urbans tot buscant recuperar les expressions culturals que fonamenten formes identitàries i afinitats político-territorials i generacionals.
- Un altre concepte important té a veure amb la participació ciutadana i els mecanismes de democràcia participativa: s'abordarà la recuperació del potencial associatiu de les poblacions assentades als grans centres urbans i la discussió sobre el seu abast i dinamisme com a elements essencials per a entendre millor la societat contemporània.
- Un altre aspecte important per entendre el fenomen de la segregació a la ciutat d'avui té a veure amb l'impacte de la pobresa i la manca de béns i serveis essencials. Avui en dia hi ha una vasta literatura sobre la transformació dels grans centres urbans en territoris d'exclusió i de misèria. Comprendre la naturalesa dels processos d'urbanització contemporanis i els processos de concentració de riquesa i d'opulència concomitants al creixement de les manifestacions de desigualtat i exclusió contribuirà a una millor comprensió del tema proposat.

5. Productes/Resultats:

- Document de sistematització incorporant els principals aspectes apuntats en les contribucions presentades i disponibles a la xarxa.
- Ampliar la visió i l'actuació de la ciutadania perseguint sempre l'enfortiment del sistema democràtic.
- Oferir a l'OIDP un repertori d'estudis i de casos que pugui alimentar nous estudis sobre les desigualtats en la societat contemporània concebut aquests com a recursos per a la ciutadania, les organitzacions socials i els governs locals.

- Produir un document de treball que pugui ser aprofitat pels participants en forums internacionals de ciutats i governs locals com els del FALP o CGLU.

6. Cronograma:

MES	ACTIVIDADES
Juliol	Llançament a la xarxa del document base del GT
Agost/Setembre	Inscripció al GT
Setembre/Octubre	Circulació de contribucions per la xarxa. Divulgació d'una sistematització parcial.
Novembre	Elaboració de documents de sistematització de les principals contribucions per a la seva presentació a la Conferència de La Paz.